

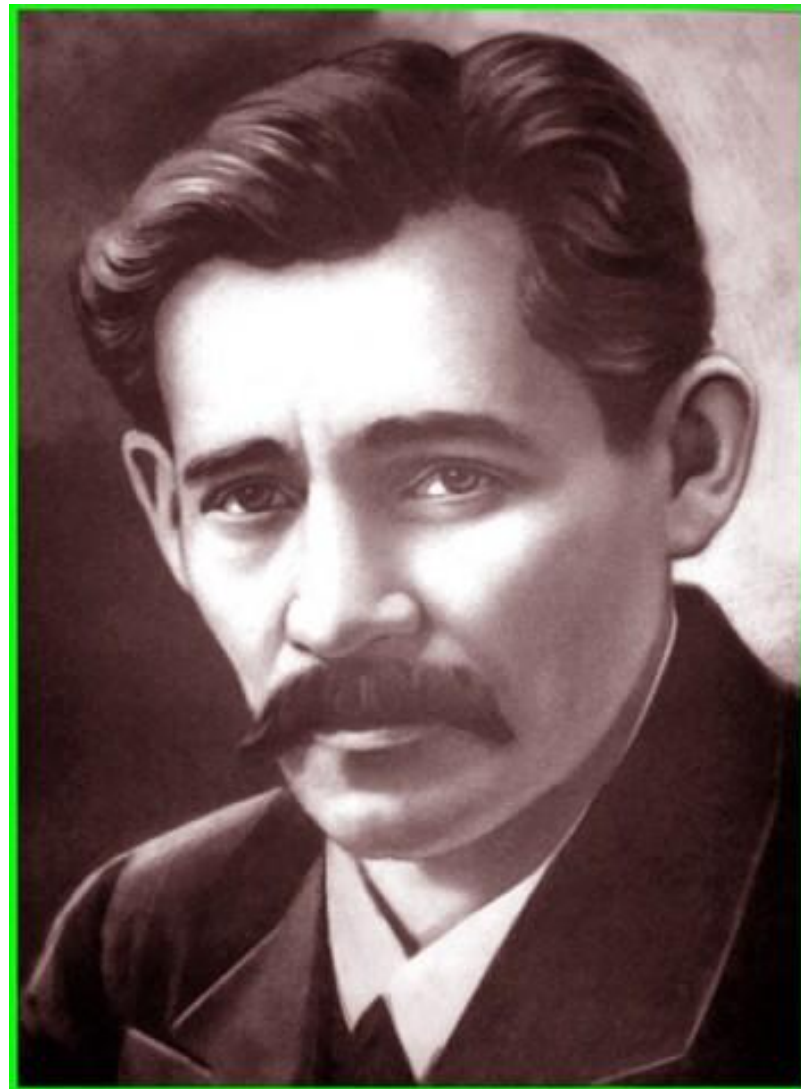
Башкорт әзәбиәтенең
классигы
Мәжит Ғафури

Мәжит Ғафури БАСССР-зың тәүге халык шағиры

Мәжит ҒАФУРИ (1880–1934) Мәжит ҒАФУРИ
Башҡортостандың беренсе шағиры *Националь һәм Ғафури йылы*

Мәжит Ғафури
(Ғәбделмәжит
Нурғәни улы
Ғафуров) 1880
йылдың 2
авгусында
Башкортостандың
Стәрлетамак өйәзе
(хәзерге Ғафури
районы) Езем-
Каран ауылында
хәлфә ғаиләһендә
тыуған.

Ете йәштән
үззәренең ауыл
мәзрәсәһенә
укырға инә. Бер
аззан һуң Езем-
Карандан алыс
түгел Үтәш
ауылы
мәзрәсәһендә
укып белем ала.

«Шәриғәт корбандары» Р. Б. Нурмөхәмәтов
М. Гафуриның «Карайөзлөләр» әсәренә арнап язылған
һурәт

Шағирзың белеме

Мәжит Ғафури 18 йәшендә
Ырымбур губернаһы Троицк
калаһындағы «Рәсүлиә»
мәҙрәсәһенә уҡырға килә.

1898 йылда Троицк калаһында
Зайнулла ишан мәҙрәсәһенә
уҡырға керә. Уҡыған ваҡытта
халыҡ тормошон ныклап
өйрәнә, төрлө заводтарҙа,
Рәмиевтең алтын
приискыларында эшләп
уҡыуын дауам иттерә. Казак
далаларында балалар уҡыта,
казак халкының фольклорын
өйрәнә, рус әҙәбиәте менән дә
ҡызыкһына башлай. 1904
йылда Казанда
«Мөхәммәдиә» мәҙрәсәһенә
уҡырға инә. 1906—1909 Өфөлә
«Ғәлиә» мәҙрәсәһендә уҡый.
«Кызыл Башкортостан»,
«Коммуна» гәзиттәре
редакцияһында эшләй.

Шағирзың ғаиләһе

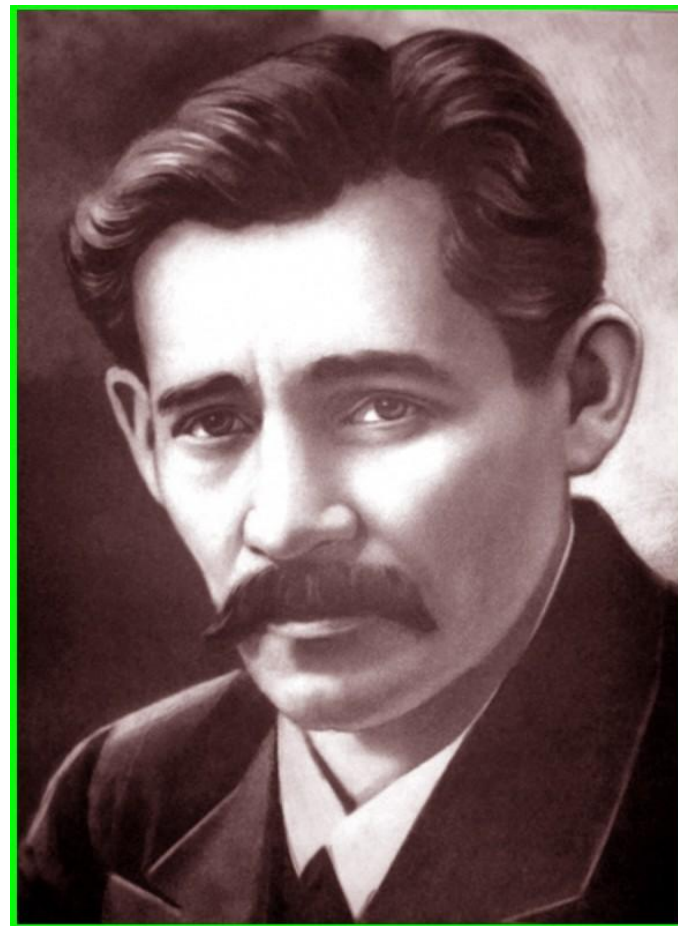
«Ғабдулла Тукай менән Мәжит Ғафуриның осрашы»
Әмир Арсланов

Мәжит Ғафуриҙың
һәйкәле Башкорт
дәүләт академия
драма театры
алдында 1923 йылда
уға “БАСССР-ҙың
халыҡ шағиры” исеме
бирелә Уның исеме
Башкортостандың
бер районына,
Башкорт дәүләт
академия драма
театрына бирелгән.
Өфөлә М. Ғафури
йорт-музейы (1948)
бар

Халык шағиры Мәжит
Ғафури – күп яклы талант
эйәһе. Ул мәғрифәтселек,
революцион-демократик
идеялы шиғырҙары,
поэмалары, реалистик
прозаһы менән бергә мәсәл
жанрында, тәнкит,
публицистика өлкәһендә,
башкорт фольклорын
йыйыуҙа һәм өйрәнеүҙә
өҙөм эшләһе, балалар өсөн
мауыктырғыс әсәрҙәр ижад
итте.

1934 йылдың 28
октябрендә
Мәжит Ғафури
үпкә ауырыуынан
Өфөлә вафат
була. Уны каланың
А.Матросов
исемендәге ял
паркында
ерләйзәр.

Мәжит Ғафуризың мемориаль йорт-музейы Өфө калаһының, Гоголь урамында урынлашкан. Мәжит Ғафури был өйзә азақкы 11 йылын йәшәгән. Шағирзың бик күп билдәле әсәрзәре ошо йортта йәшәү дәүерендә барлыкка килгән.

Мәжит Ғафуризың бүлмәһе

Ғафури районында Елем-каран ауылында М. Ғафуриның мемориаль-музейы

Ишимбай районында Мәжит Ғафурига һәйкәл

